

Nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqqullugu 2015-imut aningaasanut inatsisissami 5 mio. kr.-inik immikkoortitsinissamik Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqqullugu 2015-imut aningaasanut inatsisissami 5 mio. kr.-inik immikkoortitsinissamik Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuuteqarpoq.

Aqqaluaq B. Egede-p nunalerinermik inuussutissarsiutillit pisinnaasaat ilisimallugu, nunatsinnut annertunerujartuinnartumik pilersueqataanerulernissaannik siunertaqarmat Naalakkersuisuni siunnersuut tapersersornartipparput. Pingaartumik savaatillit nunalerinermillu suliaqartut, uumasuutimik nerukkaatissamik ivikkanik naatitsisarnerup saniatigut, annertunerujartuinnartumik naatitanik qorsunnik taaneqartartunik tunisassiornerat annertusiartuinnarmat.

Savaatillit amerlanerit nammineq kartoffilini ukioq kaajallallugu atugassaminnik pilersortuupput. Tamatumalu saniatigut kartoffilini naatitsisarneq 1995-imi sinerissamut pilersuilernissamik siunertaqarluni KNI-isimasoq peqatigalugu Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut annertuumik kartoffililerilernissaannik pilersaarusiulerput. Maannalu naatsorsuutigineqarsinnaasumik ukiumut 100 tonsit angullugit pisiniarfinnut tunisassiorneq ingerlalluni.

Nunatsinni naatitanik qorsunnik nammineq pilersorneq annertusaavigineqartut ilagaat. Misileraavik Upernaviarsuk, naatitsinikkut misileraaviutigisoq, naatitanik qorsunnik ikkussoriaannangorlugit tunisassiornikkut inerisaanermi suleqatigineqarpoq. Savaatillit naalereersunik pisinermikkut sukkanerusumik tunisassiorneq angusimavaat, naatitanillu qorsunnik pisiniarfinnut pilersuineq ukiumut qaammatini pingasuni/sisamani pilersuisinnaallutik.

Taamaattumik naatitigut nunatsinni nammineq pilersornitta annertusiartuinnartup periarfissaqartuinnissaani nunaminertat naatitsivissat pisariaqartinneqarput. Naatitsiviliornissami nunagissaaneq pisariaqarpoq, tamannalu savaatillit sakkutik atorlugit suliarisarpaat. Annertusaanerup nalaani qaammatit sisamat angullugit pilersuisinnaaneq angorusullugit naatitsiviit minnerpaamik 1 HA miss. annertussusilik naatitsivigaat, naatinniakkallu qalissiamik qallerlugit silaannarmi naatinneqartarput. Taama naatitsiviit qallerlugit naatitsisarneq iluatsinneqartarpoq nalinginnaasumik aasaanera kiassuseqartillugu. Kisiannili 2013-ip aasaanera pisarnermiit nillernerummat qorsunnik naatitsiisarneq tamakkiisumik oqaatigalugu iluatsinngitsoorpoq. Misileraanerilli ingerlaannartariaqarput.

Neqitigut naatitigullu nammineq pilersornitta annertusartuarnissaannik periarfissaqarluartoq ilisimavarput. Neqitigut annertusaanermi savaaqqanik tunisassiorneq annertusiartuinnartussatut ukiuni tulluittuni pilersaarusiugaavoq. Savat savaaqqallu saniatigut umimmaat tuttullu ataavartumik Neqi A/S-ip toqoraavittaavani suliarinissaat piareerput, tamakkiisumillu ukioq kaajallallugu aalaakkaasumik atorneqalernissaminut piareerluni. Neqi A/S-imittaaq nersussuarnik nunatsinneersunik toqoraasarneq aallartinneqarpoq, naatsorsuutaallunilu annertusiartuinnassasoq.

Aalaakkaasumik naatitanik qorsunnik pilersuinissami pisariaqartinneqarput naatitsiviit qulifat. Qulisanik naatitsiviit Upernaviarsummi misilerarneqartartut ilagaat, naatsorsuutigineqarporlu savaateqarfinni sanaartorneqarsinnaassasut. Naatitsiviit qulifat assigiinngitsut misilerarneqarput, sanaartorniaraannilu ESU peqatigalugu aningaasalersuisoqartarluni.

Savaatillit nunalerisut inuussutissarsiutit allat assigalugit aningaasarsiornermi ajornartorsiutinik eqqugaaqqapput. Tamanna aamma ESU-mi malugineqarsimavoq, taarsigassarsiaritinneqartussatut naatsorsuutigisat ukiup naalernerani nungunneqartarmata.

Nunatsinni nammineq inuussutissatigut pilersornerulernissamut ineriartortitsineq aallartilluareersoq qanimut malinnaavigaarput. Ineriartortitsinermi aammattaaq atortorissaarutit malinnaatinneqarput. Toqoraavik nutaaq savanik savaaqanillu toqoraavittut kisiat isumalluutaanani nersutinik allanik angisuunik aamma suliaqarsinnaasoq piareerpoq. Naatitanik katersuineq siammarterinerlu aammattaaq eqaatsumik aquunneqalernissaa piareersarneqarluni.

Siunnersuut tamakkiisumik tapersersornarpoq siunertaq nunatsinni suliaasaqartitsillunilu aningaasarsiornikkut tamanut iluaqutaasussaammat.

Naalackersuisut 2013-imi Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsillutik suliaakkiipput, savaateqarnermik nunalerinermillu killiffik aallaavigalugu nalilersuisussamik. Maanna Ataatsimiititaliarsuup nalunaarusiaa inaarsarneqarluni Naalackersuisunit nalilersorneqartussanngorlugu aningaasanut inatsimmi inassuteqaatit aningaasalersorneqarnissaannut inassuteqarnissamut inatsisartut aalajangiussaqaarnissaannut Naalackersuisut siunnersuuteqartussaapput.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisut inassutigaaq siunnersuut taamatut isikkoqarneranik itigartinneqassasoq, kisianni Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaataanut atatillugu qaqinneqassasoq.